

Polismyndigheternas handläggning av bedrägeriärenden

En uppföljande inspektion

Inspektionsrapport 2011:9

Rikspolisstyrelsen

Enheten för inspektionsverksamhet

Januari 2012

Utgivare: Rikspolisstyrelsen, Box 12256, 10226 Stockholm
D nr: STA-128-5327/10
Grafisk form: Alenäs grafisk Form
Upplaga: 100 ex
Tryck: RPS Tryckeri, Stockholm 2011

SAMMANFATTNING

..... 4

1 INLEDNING

Uppdraget	5
Justitieombudsmannens inspektioner	5
Lagregleringar för bedrägeribrott	5
Fler brott ska klaras upp	6
Resultat	6

2 ÄRENDESAMORDNING

Storstadsmyndigheterna	7
Övriga polismyndigheter	7

3 PRODUKTION OCH ÄRENDEBALANSER

Samtliga polismyndigheter	9
Storstadsmyndigheterna	9
<i>Polismyndigheten i Skåne</i>	9
<i>Polismyndigheten i Västra Götaland</i>	10
<i>Polismyndigheten i Stockholms län</i>	11
Polismyndigheten i Västmanlands län	13

4 BROTT MOT FÖRSÄKRINGSKASSAN

Samverkansfrågor	14
Produktion och ärendebalanser	15
<i>Samtliga polismyndigheter</i>	15
<i>Storstadsmyndigheterna</i>	15
<i>Polismyndigheten i Västmanlands län</i>	17

5 UTVECKLINGEN I ÖVRIGA POLISMYNDIGHETER

..... 18

6 RESULTATUPPFÖLJNING

Storstadsmyndigheterna	19
Övriga polismyndigheter	19

7 ETT KVALITETSMÅTT

..... 21

Sammanfattning

Inspektionen är en uppföljning av den som ägde rum 2008–2009 och som redovisades i Rikspolisstyrelsens inspektionsrapport 2009:5.

Den uppföljande inspektionen har varit inriktad på samordningen av bedrägeri- och bidragsbrottsutredningar, antalet och andelen ärenden som redovisats till åklagare, ärendebalansen, resultatuppföljningen och antalet och andelen färdiga förundersökningar som har lett till ett positivt åtalsbeslut. Den uppföljande inspektionen har, när den gäller bidragsbrott mot Försäkringskassan, dessutom avsett omfattningen av polismyndigheternas samverkan med Försäkringskassan och åklagarkamrarna.

Antalet anmälda bedrägeribrott och därmed antalet ärenden för utredning har fortsatt att öka under 2009 och 2010. Inspektionsgruppen har generellt sett ändå noterat en positiv utveckling under de två åren genom att

- ◆ polisen har redovisat fler ärenden till åklagare både i absoluta tal och räknat som andel av de som kommit in,
- ◆ antalet öppna ärenden i polismyndigheterna har sjunkit både när det gäller det totala antalet och äldre ärenden,
- ◆ åtgärder har vidtagits i flera myndigheter för att förbättra ärendesamordning och uppföljning.

De tre storstadsmyndigheterna, som jämte Polismyndigheten i Västmanlands län särskilt uppmärksammats i inspektionen, har följt samma positiva utveckling som riket som helhet fast från ett annat utgångsläge. För Polismyndighetens i Stockholms län vidkommande har utvecklingen brutits under de första två tertialen 2011 och resultatet för den perioden är sämre än 2008.

När det gäller Polismyndigheten i Västra Götaland synes den modell för samordning av ärenden som gällde 2008 alltjämt tillämpas. Inspektionsgruppen bedömde då att den var otillräcklig. Myndigheten uppger också, till skillnad från övriga två storstadsmyndigheter, att individuell resultatuppföljning inte förekommer.

Polismyndigheten i Västmanland, som 2008 hade en hög produktivitet, har vid utgången av 2010 ett resultat som ligger under genomsnittet för landets polismyndigheter.

Antalet bidragsbrott som Försäkringskassan polisanmäler är betydligt färre än 2008. Början på en sådan utveckling kunde iakttas redan 2008 och har alltså fortsatt. Anmälningarna idag avser i högre utsträckning än tidigare ärenden som kan leda till lagföring. Trots att inflödet nästan halverats under perioden, har andelen till åklagare redovisade ärenden inte ökat mer än marginellt. Detta finner inspektionsgruppen anmärkningsvärt. Samverkan mellan polismyndigheterna och Försäkringskassan sker generellt sett i samma omfattning 2010 som 2008. Åklagarkamrarna deltar dock i mindre omfattning sedan förundersökningsledningen flyttats från dem till polismyndigheterna. Några myndigheter har avvecklat regelbunden samverkan. Inspektionsgruppens uppfattning är att en samverkan mellan polis, åklagare samt de myndigheter och institutioner som utsätts för bidragsbrott är en framgångsfaktor.

Inspektionsgruppen har funnit att de mest angelägna förbättringsåtgärderna för att nå ett fortsatt förbättrat resultat när det gäller utredning av bedrägeri- och bidragsbrott är att

- ◆ fullfölja arbetet med att nedbringa antalet äldre öppna ärenden till ett minimum,
- ◆ resurssäkra med ett tillräckligt antal utredare för att uthålligt kunna påbörja utredningar i nära anslutning till brottsanmälan och fullfölja dem utan att åter bygga ärendebalanser,
- ◆ i samverkan med åklagare vidta åtgärder som leder till att en väsentligt högre andel av de redovisade ärendena leder till positiva åtalsbeslut,
- ◆ ha en fortsatt samverkan och, i vissa myndigheter, en mer utvecklade sådan kring bidragsbrott.

1 Inledning

Uppdraget

Rikspolisstyrelsen genomförde under 2008–2009 en inspektion av polismyndigheternas handläggning av bedrägeriärenden som i maj 2009 redovisades i Inspektionsrapporten 2009:5.

I rapporten pekade inspektionsgruppen på brister – men också goda exempel – i handläggningen och lämnade i sin rapport förslag som var ägnade att främja effektivitet, produktivitet och rättssäkerhet i brottsutredningsprocessen.

RPS beslutade hösten 2010 att göra en uppföljning av inspektionen. Den inleddes med en enkät där polismyndigheterna anmodades att senast den 21 januari i år inkomma med sina svar. Samtliga polismyndigheter har svarat.

Uppföljningen har genomförts av länspolismästaren Gunnar Lindelöv som biträtts av kommissarien Stefan Thörn, Polismyndigheten i Kalmar län.

Inspektionen har i första hand följt upp om förbättringar kan noteras i de 21 polismyndigheterna när det gäller produktion av utredningsärenden. Måtten i det avseendet är antalet och andelen till åklagare redovisade ärenden. Andelen ärenden relaterar till inflödet och därmed beaktas också om antalet inkomna ärenden har ökat eller minskat.

Inspektionsgruppen har också – som ett kvalitetsmått – noterat i vilken utsträckning de redovisade ärendena har lett till ett positivt åtalsbeslut, det vill säga om en misstänkt gärningsman har lagförts genom åtal. De iakttagelserna inkluderar åklagares beslut om åtalsunderlåtelse och utfärdade strafförelägganden.

Det är av betydelse för effektiviteten och produktiviteten, men även för rättssäkerheten, att ärendesamordning och verksamhetsuppföljning är organiserad och genomförs på ett ändamålsenligt sätt. Inspektionen har därför uppmärksammat hur polismyndigheterna hanterar dessa frågor.

I den fördjupade granskning som inspektionsgruppen 2008–2009 genomförde vid utredningsenheter i de tre största polismyndigheterna¹ konstaterades att den så kallade ärendebalansen innehöll ett besvärande högt antal äldre icke avslutade ärenden. I denna uppföljning redovisas förhållandena i samtliga polismyndigheter.

Polismyndigheterna ska i sin handläggning av brottsutredningar tillämpa Polisens Nationella Utredningskoncept (PNU) i syfte att korta genomströmningsti-

derna, höja kvaliteten, öka personuppkläringen och i en förlängning minska brottsligheten. De frågor som här tidigare tagits upp utgör väsentliga delar i PNU.

Inspektionsgruppen lyfte i rapporten 2009 också fram betydelsen av aktiv förundersökningsledning liksom vikten av kompetensutveckling och rekrytering. Det ovan nämnda kvalitetsmålet som visar andelen positiva åtalsbeslut är en indikator på situationen i dessa avseenden.

Enligt direktiven för inspektionen 2008–2009 skulle inspektionsgruppen särskilt uppmärksamma hur polismyndigheterna hanterade införandet av den så kallade Västmanlandsmodellen när det gäller bidragsbrott mot Försäkringskassan. Förutsättningarna för samverkan, som är en av grundstenarna i modellen, har under senare år förändrats liksom synen på vilka ärenden som utbetalande myndighet eller institution bedömer ska bli föremål för brottsanmälan. Inspektionsgruppen uppmärksammar bidragsbrotten under avsnitt 4.

Justitieombudsmannens inspektioner

I rapporten 2009 redovisade inspektionsgruppen att Justitieombudsmannen (JO) efter inspektioner av polismyndigheters brottsutredande verksamhet har uttalat att det förekommer allvarliga brister och att handläggningstiderna i åtskilliga fall inte står i överensstämmelse med de krav på skyndsamhet som gäller.

JO har i sina fortsatta inspektioner konstaterat att de allvarliga brister som tidigare har noterats alltför ofta förekommer i polismyndigheterna. I en inspektionsrapport² under 2009 som avsåg handläggningen av bedrägeriutredningar i bedrägerirotel Syd i Polismyndigheten i Stockholms län riktade JO mycket allvarlig kritik mot polismyndigheten.

Lagregleringar för bedrägeribrott

Bedrägeri enligt 9 kapitlet brottsbalken

Med bedrägeribrott avses brott som inryms under rubriken bedrägeri och annan oredlighet enligt 9 kap. brottsbalken (BrB). Kapitlet innehåller tre huvudgrupper av brott, varav en är bedrägeri. Detta brott har ofta ett moment av vilseledande. Gärningsmannen kan dock även göra sig skyldig till bedrägeri genom att olovligen påverka någon form av automatiserad process för att komma åt annans egendom. Exempel

¹ Dessa tre myndigheter benämns i den fortsatta texten storstadsmyndigheterna

² Dnr JO 2576-2009.

kan vara olika former av kapning av kreditkort. En ytterligare form av bedrägeri är att någon utan att göra rätt för sig begagnar sig av en fördel som förutsätter kontant betalning. Exempel kan vara hotelllogi där nyttjaren inte fullgör sin betalningsskyldighet. Samtliga beteenden ska innebära en personlig vinning för gärningsmannen för att bedrägeri ska föreligga.

Brott mot bidragsbrottslagen

Bidragsbrottslagen (2007:612) omfattar ekonomiska förmåner som betalas ut för personligt ändamål och som beslutas av Försäkringskassan, Premiepensionsmyndigheten, Centrala studiestödsnämnden, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommuner eller arbetslöshetskassor.

Lagen innebär att den som lämnar en oriktig uppgift och genom detta orsakar fara för att en ekonomisk förmån felaktigt betalas ut, eller betalas ut med ett för högt belopp, kan ha gjort sig skyldig till bidragsbrott. Detsamma gäller den som underlåter att anmäla ändrade förhållanden när sådan skyldighet följer av lag eller förordning. Utöver brott av normalgraden finns ringa och grovt bidragsbrott. Straffskalorna motsvarar i stort sett dem som gäller för bedrägeri enligt 9 kapitlet BrB.

Fler brott ska klaras upp

Polisen har ett tydligt uppdrag att klara upp fler brott. Det betydande tillskott på poliser som skett under senare år ger goda möjligheter att åstadkomma väsentligt förbättrade resultat. Utöver det ökade antalet poliser har polisen sedan flera år dessutom civila utredare och många av dem med erfarenheter som ger polisen spetskompetens inom vissa brottskategorier, bland annat bidragsbrott.

Resultat

Resultaten mäts dels i antalet personupplärade brott och dels i antal ärenden som redovisas till åklagare och hur stor andel de utgör relaterat till inkomna ärenden. Bedrägeribrotten är att hänföra till vad som inom polisen benämns mängdbrott³. Dessa är särskilt uppmärksammade i mätningen av uppnådda resultat. Bland de olika kategorierna mängdbrott prioriteras stölder, misshandel och narkotika där nationella mål finns uppställda som har fördelats på de 21 polismyndigheterna.

Denna rapport visar i avsnitten 3–5 en uppföljning av utvecklingen inom polisen av ärenden redovisade till åklagare mellan utgången av 2008 och utgången av 2010. Utfallet för de fyra polismyndigheter som var föremål för besök vid den tidigare inspektionen redovisas på samma sätt som skedde i rapporten 2009:5. Statistiken är hämtad ur verksamhetsuppföljningsprogrammet VUP.

För de fyra myndigheterna redovisar inspektionsgruppen också den fortsatta utvecklingen och då för de första två tertialen 2011. Den redovisningen sker inte i tabellform utan i en verbal beskrivning av de förändringar som föreligger när det gäller produktion och ärendebalans. Någon särskild redovisning för denna period har inte skett när det gäller bidragsbrott mot Försäkringskassan.

Statistik i avsnitt 7 visar i vilken omfattning som de av polisen till åklagare redovisade ärendena blir föremål för lagföring. Den uppföljningen är hämtad ur Åklagarmyndighetens system CÅBRA.

³ Mängdbrottskategori 4

2 Ärendesamordning

Ur inspektionsrapporten 2009

Ingen av de granskade storstadsenheterna har vid inspektionsbesöken någon lösning för samordning av bedrägeriärenden som uppfyller de krav som PNU-konceptet föreskriver. I Västmanland är en ärendesamordning etablerad som förefaller ligga i linje med PNU.

En väl fungerande ärendesamordning ger ökade möjligheter till en snabb och effektiv handläggning i den fortsatta utredningsprocessen.

Storstadsmyndigheterna

Polismyndigheten i Skåne

Polismyndigheten redovisar i enkätsvar att funktionen taktisk ledning har ett övergripande samordningsansvar som kan fullgöras med stöd av myndighetens Verksamhets Statistik System (VSS). Inom myndighetens brottsamordningsfunktion sker en särskild samordning och beredning av bedrägeriärenden. Myndigheten uppgav 2008 att en myndighetssamordningsfunktion skulle etableras. Det myndigheten i enkätsvaren uppger innebär en förändring sedan förra inspektionstillfället då ansvaret låg på varje enhet med stöd av en tjänsteföreskrift.

Inspektionsgruppen noterar att den förändring för förstärkt samordning som planerades vid tiden för förra inspektionen är organisatoriskt genomförd.

Polismyndigheten i Västra Götaland

Polismyndigheten redovisar i enkätsvar att alla brottskategorier samordnas enligt de rutiner och föreskrifter som finns i myndigheten.

Vid förra inspektionen framkom att vart och ett av de fyra polisområdena hade ansvaret för sin samordningsfunktion. En tjänsteföreskrift 403 reglerade frågan. Polisområde Storgöteborg (PO 1) uppgav att ansvaret där låg på de olika utredningsenheterna och att ingen områdesgemensam samordning fanns. Vid förra inspektionen planerade PO 1 för att bilda en samordningsenhet. Inspektionsgruppen har noterat att tjänsteföreskriften, som omarbetats 2009, anger att en sådan numera är inrättad.

De enkätsvar som har lämnats nämner inte någon förändring av ärendesamordningen till följd av att en enhet har inrättats. Oavsett om samordningsenheten har medfört en förändring eller inte så antyder de

resultat som kan avläsas,⁴ och som är hänförliga till PO 1, att samordningen i huvudsak bedrivs som 2008 och därmed har kvardröjande brister. I det utvecklingsarbete som pågår bör därför frågan uppmärksammas.

Polismyndigheten i Stockholms län

Polismyndigheten redovisar i enkätsvar att förändringar har skett när det gäller ärendesamordningen i de tre bedrägerirotlarna. Sådana aviserades i samband med förra inspektionen.

Bedrägerirotel City har fem förundersökningsledare med samordningsansvar för enbart bedrägeriutredningar. Tidigare var två befattningshavare med kompetens på området knutna till den brottsamordning som hanterade samtliga brottskategorier.

Bedrägerirotel Nord har en särskild brottsamordningsfunktion för samtliga former av bedrägeribrott och för samtliga polismästardistrikt roteln betjänar. Tidigare skedde samordningen i vart och ett av distrikten.

Bedrägerirotel Syd har på ett snarlikt sätt en samordningsgrupp med en gruppchef och fyra förundersökningsledare för samtliga former av bedrägeribrott och för samtliga polismästardistrikt roteln betjänar.

Inspektionsgruppen noterar att en organisatorisk förstärkning av samordningen i bedrägeriärenden har skett vid samtliga tre bedrägerirotlar.

Övriga polismyndigheter

Det stora flertalet myndigheter anger i sina enkätsvar att de har en samordningsfunktion för samtliga brottskategorier, således inklusive bedrägeribrott. Det förekommer dock inbördes skillnader, alltifrån att en mer eller mindre omfattande beredning av ärenden sker vid samordningsfunktionen till att den enbart fungerar som en sluss för att kanalisera ärenden till en förutbestämd utredningsenhet.

Polismyndigheten i Värmland uppger att samtliga bedrägeriärenden slussas genom ekoroteln i Karlstad för en bedömning var de ska slutligt handläggas. Polismyndigheterna i Södermanlands och Östergötlands län har brottsamordningen uppdelad på vardera två orter med ett definierat geografiskt ansvar.

I flera myndigheter kanaliseras grova bedrägeribrott till den enhet som utreder ekobrottsärenden.

⁴ se avsnitt 3, *Storstadsmyndigheterna, Polismyndigheten i Västra Götaland*

Polismyndigheten i Uppsala län har under 2010 genomfört att dess förundersökningsrotel granskar och bedömer samtliga bedrägeriärenden och genomför viss inhämtning av bevis. De ärenden som har brottsforum i länet skickas till ekoroteln som övertar utredningsansvaret. Den stora majoritet ärenden som är hänförliga till Uppsala handläggs vid roteln medan övriga fördelas till berört närpolisområde, men chefen ekoroteln är ändå förundersökningsledare. Förändringen är ett led i ett utvecklingsarbete som kallas ”Nya tag mot bedrägeribrotten”.

Även i andra polismyndigheter, bland dem Västmanland, förekommer en beredning av ärenden innan de överlämnas till berörd enhet för slutlig handläggning.

Inspektionsgruppen noterar att samtliga polismyndigheter har infört funktioner för att samordna hanteringen av ärenden, men med inbördes variationer. Sådana skillnader kan vara motiverade. Det väsentliga är att samordningen av ärenden stödjer skyndsamhets- och rättssäkerhetskrav i den fortsatta utredningsprocessen. Ett inslag i dessa syften kan vara att brottsamordningen inte enbart kanaliserar ärenden utan också bereder och – i de okomplicerade fallen – slutför ärenden att redovisa till åklagare. I redovisningen ovan visas exempel på samordningsfunktioner där enklare ärenden slutförs. Det är en modell med den positiva effekten att ärenden inte överlämnas mellan handläggare och utredningarna fullföljs därmed snabbare.

3 Produktion och ärendebalanser

Detta avsnitt visar utvecklingen för samtliga bedrägeribrott inklusive bidragsbrotten mot Försäkringskassan.

Samtliga polismyndigheter

Samtliga bedrägerier inkl. bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0901-0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060-5062.

År	2008	2010	Utveckl. 08-10
Anmälda brott	116 447	127 980	9,9%
Inkomna ärenden	84 610	99 136	17,2%
Öppna ärenden äldre än 6 mån	13 027	9 450	-27,5%
Öppna ärenden äldre än 12 mån	6 673	4 969	-25,5%
Öppna ärenden totalt	32 958	21 733	-34,1%
Ärenden redov. till åkl	9 021	11 869	31,6%
Andel redovisade av inkomna	10,7%	12,0%	12,3%

Den ökning av antalet anmälda brott och inkomna ärenden som kunde noteras åren före inspektionen 2008 har fortsatt. Inflödet av ärenden har den procentuellt sett större ökningen. Det innebär att det under tvåårsperioden finns en tendens att utvecklingen går mot färre brott per ärende. Om denna utveckling fortsätter bör en analys ske av orsaken.

Glädjande är att antalet redovisade ärenden har ökat markant i absoluta tal men också i andel av inflödet. Likaså visar siffrorna att ärendebalansen avsevärt har sjunkit både när det gäller äldre ärenden och totalt. Ett observandum är dock att antalet öppna ärenden som är lägst 6 respektive 12 månader gamla inte har minskat i samma utsträckning som den totala balansen. Antalet äldre ärenden är således alltför högt.

Storstadsmyndigheterna

Ur inspektionsrapporten 2009

Produktionen mätt i antal till åklagare redovisade ärenden har ökat mellan 2007 och 2008. Relaterat till inflödet visar dock andelen redovisade ärenden en liten eller ingen ökning och på vissa enheter till och med en minskning. Trots en positiv utveckling är produktionen låg och på vissa enheter oroande låg och myndigheterna har därmed en betydande utvecklingspotential.

Balanssituationen är besvärande i samtliga granskade enheter. Det finns skäl att överväga en förstärkt utredningsinsats som nedbringar balansen till en mer rationell nivå och därefter resurssäkra så att denna nivå kan upprätthållas.

Polismyndigheten i Skåne

Samtliga bedrägerier inkl. bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0901-0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060-5062.

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08-10
Anmälda brott	18 612	22 860	22,8%
Inkomna ärenden	13 676	18 338	34,1%
Öppna ärenden äldre än 6 mån	1 583	1 851	16,9%
Öppna ärenden äldre än 12 mån	776	977	25,9%
Öppna ärenden totalt	3 913	3 859	-1,4%
Ärenden redov. till åkl	1 718	2 248	30,8%
Andel redovisade av inkomna	12,6%	12,3%	-2,4%

Ärendeinflödet har ökat markant mellan 2008 och 2010. Samtidigt har antalet redovisade ärenden till åklagare ökat i motsvarande utsträckning, vilket innebär att andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna är i stort sett oförändrad. Det senare måttet utvisar att myndigheten ligger i nivå med genomsnittet för polismyndigheterna. Efter två tertial 2011 visar andelen till åklagare redovisade ärenden en fortsatt förbättring med ett par procent jämfört med helåret 2010.

Antalet öppna ärenden totalt är vid utgången av 2010 på samma nivå som 2008, medan antalet äldre öppna ärenden har ökat. Efter två tertial 2011 kan en tydlig minskning noteras totalt sett och i någon mån för äldre ärenden.

Polisområde Malmö (POMA)

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	5 498	4 568	-16,9 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	874	1 051	20,3 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	482	576	19,5 %
Öppna ärenden totalt	2 078	2 016	-3,0 %
Ärenden redov. till åkl	869	1 057	21,6 %
Andel redovisade av inkomna	15,8 %	23,1 %	46,4 %

POMA visar en positiv utveckling sedan inspektions-tillfället 2008. Polisområdet avviker från myndigheten i övrigt genom att inflödet av ärenden har minskat. Antalet ärenden redovisade till åklagare har ökat tydligt liksom andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna. Vid utgången av 2010 har polisområdet det högsta värdet av de granskade storstadsenheterna och ligger klart över genomsnittet när polisområdet jämförs med landets polismyndigheter. De första två tertialen 2011 visar en fortsatt god utveckling med en hög produktion.

Antalet öppna ärenden totalt har minskat något medan antalet öppna äldre ärenden tydligt har ökat. En framgångsfaktor för ett ytterligare förbättrat resultat är att eftersträva att nå en rationell balans som resurs- och kompetensmässigt sedan kan vidmakthållas. Utfallet efter två tertial 2011 antyder att detta är en strävan eftersom ärendebalansen har gått ner.

Polismyndigheten i Västra Götaland

Samtliga bedrägerier samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0901–0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060–5062.

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	16 875	20 332	20,5 %
Inkomna ärenden	11 230	15 364	36,8 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	2 212	3 121	41,1 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	1 238	1 817	46,8 %
Öppna ärenden totalt	4 189	5 537	32,2 %
Ärenden redov. till åkl	1 390	1 494	7,5 %
Andel redovisade av inkomna	12,4 %	9,7 %	-21,4 %

Antalet anmälda brott och inkomna ärenden har ökat markant mellan 2008 och 2010. Antalet ärenden redovisade till åklagare har ökat. Andelen redovisade ärenden av inkomna har däremot tydligt minskat och ligger på nationellt sett låga 9,7 procent, vilket är det lägsta bland storstadsmyndigheterna. Efter två tertial

2011 har dock antalet till åklagare redovisade ärenden ökat till en nivå som motsvarar utfallet 2008 och i paritet med genomsnittet för polismyndigheterna.

Antalet öppna ärenden har som en följd av den låga produktiviteten 2010 ökat kraftigt, både totalt och när det gäller äldre ärenden. Efter två tertial 2011 har ärendebalansen sjunkit och utfallet visar ett lägre antal äldre ärenden än tidigare.

Polismyndigheten har en negativ utveckling mellan 2008 och 2010 när det gäller bedrägeriärenden, men en återhämtning har skett de första två tertialen 2011. Situationen i PO 1 har i sammanhanget väsentlig betydelse, vilket uppmärksammas nedan. Inspektionsgruppen noterar att myndigheten under 2011 har vidtagit åtgärder som förbättrar situationen. Inspektionsgruppen har samtidigt noterat att samordning av ärenden⁵ och resultatuppföljning⁶ i huvudsak sker på det sätt som gällde 2008 och som då visade sig otillräckligt.

Polisområde Storgöteborg (PO 1)

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	5 665	9 350	65,0 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	1 269	2 316	82,5 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	767	1 431	86,6 %
Öppna ärenden totalt	2 210	3 896	76,3 %
Ärenden redov. till åkl	465	838	80,2 %
Andel redovisade av inkomna	8,2 %	9,0 %	9,2 %

Den negativa utveckling som gäller för polismyndighetens inflöde av ärenden synes vara hänförlig till PO 1. I myndigheten totalt är ökningen av antalet inkomna ärenden mellan 2008 och 2010 endast marginellt högre än i PO 1 enskilt.

Inflödet av ärenden har således ökat kraftigt. Utredningsmässigt kan konstateras att en förbättring har skett genom att antalet ärenden redovisade till åklagare visar en ökning på över 80 procent. Härvid ska dock beaktas att utvecklingen har skett från en låg produktionsnivå. Trots det förbättrade utredningsresultatet är det en otillfredsställande situation vid utgången av 2010, liksom vid förra inspektionstillfället, och andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna ligger på låga 9 procentenheter. Därtill kommer att antalet öppna ärenden totalt sett har ökat kraftigt och antalet äldre ärenden i särskilt stor omfattning.

⁵ se avsnitt 2, Storstadsmyndigheterna, *Polismyndigheten i Västra Götaland*

⁶ se avsnitt 6 Storstadsmyndigheterna, *Polismyndigheten i Västra Götaland*

Under senare tid har PO 1 bedrivit ett utvecklingsarbete inom utredningsverksamheten. Den har samlats i en enhet mot tidigare åtta. Inom enheten har en sektionsindelning skett. Särskild uppmärksamhet har ägnats de tidiga åtgärderna i utredningsprocessen och bland annat med syftet att fullgöra så många utredningar som möjligt utan överlämnanden. Den sektion som handlägger bedrägeriärenden inrättades den 1 mars i år och är i en etableringsfas. Inför 2012 finns en planering att under en period tillföra sektionen extra resurser för att nedbringa ärendebalansen.

Situationen vid utgången av 2010 visar ett tydligt behov av särskilda åtgärder för att komma till rätta med den situation som föreligger. Den nyinrättade bedrägerisektionen vid polisområdets utredningsenhet kan ge möjlighet till en fortsatt och nödvändig förbättring av produktionen för att i första hand komma till rätta med ärendebalansen och därefter skapa en bestående uthållighet. Förbättringar kan också iaktas för de första åtta månaderna 2011 då produktionen mätt i andel till åklagare redovisade ärenden av inkomna ökat till en nivå i paritet med genomsnittet för polismyndigheterna. Det kan också noteras att den ökade produktionen avspeglar sig i en något sjunkande, men alltså hög, ärendebalans för äldre ärenden.

Polismyndigheten i Stockholms län

Samtliga bedrägerier samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottscoder: 0901-0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060-5062.

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08-10
Anmälda brott	36 390	35 605	-2,2 %
Inkomna ärenden	26 778	26 028	-2,8 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	5 026	1 203	-76,1 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	2 702	539	-80,1 %
Öppna ärenden totalt	15 380	3 385	-78,0 %
Ärenden redov. till åkl	1 817	3 159	73,9 %
Andel redovisade av inkomna	6,8 %	12,1 %	78,9 %

Myndigheten har genomgående haft en mycket positiv utveckling mellan 2008 och 2010. Ärendinflödet har minskat om än marginellt. Redovisningstakten har kraftigt ökat. Detta har medfört en stor ökning av andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna och myndigheten ligger i nivå med riksgenomsnittet efter att ha legat mycket lågt vid utgången av 2008. Verksamhetsuppföljningen efter två tertiäl 2011 visar dessvärre en kraftig tillbakagång jämfört med 2010 och andelen till åklagare redovisade ärenden ligger

åter på 2008 års oacceptabelt låga nivå. Det finns dock avsevärda skillnader inom myndigheten vilket redovisas nedan.

Det förefaller som om myndigheten under en tid har kraftsamlat för att förbättra en besvärlig utredningssituation, men att uthålligheten inte har säkerställts.

Antalet öppna ärenden har till årsskiftet 2010/11 reducerats kraftigt både totalt och när det gäller äldre ärenden. Vid utgången av augusti månad 2011 är ärendebalansen i huvudsak oförändrad när det gäller de äldre ärendena medan det totala antalet ärenden i balans har ökat. Det bekräftar att produktionstakten är låg.

I rapporten 2009 pekade inspektionsgruppen på det angelägna i att dels förbättra produktiviteten för att nedbringa ärendebalansen och dels resurssäkra så att en förbättrad situation därefter kan vidmakthållas.

Polismästardistrikt City – bedrägerirotel City

År	2008	2010	Utveckl. 08-10
Inkomna ärenden	8 590	7 914	-7,9 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	1 621	223	-86,2 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	923	90	-90,2 %
Öppna ärenden totalt	5 437	707	-87,0 %
Ärenden redov. till åkl	388	536	38,1 %
Andel redovisade av inkomna	4,5 %	6,8 %	49,9 %

Bedrägerirotel City visar en positiv utveckling mellan 2008 och 2010 men på en mycket låg nivå. Ärendinflödet har minskat medan redovisningstakten till åklagare och andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna har en i procent räknat markant positiv utveckling. Med detta sagt måste ändå konstateras att City har den klart lägsta redovisningen av samtliga granskade storstadsenheter och tydligt sämre än de båda övriga bedrägerirotlarna i myndigheten.

Det låga, om än ökade, antalet till åklagare redovisade ärenden 2010 ställt mot den kraftigt reducerade ärendebalansen visar att en stor majoritet av ärendena har avslutats med att de har skrivits av. Det är ett vanligt förhållande när utredare har att ta tag i gamla ärenden där bevisläget och andra utredningsmässiga förutsättningar försämrats över tid.

Antalet öppna ärenden har mellan 2008 och 2010 minskat med nära 90 procent och allra tydligast bland de äldsta ärendena. Detta indikerar att City vidtagit kraftfulla åtgärder för att förbättra den tidigare oacceptabla situationen när det gäller bedrägeriutredningar.

Den positiva utveckling som varit rådande under ett

par år är nu bruten. Under de första två tertialen 2011 har andelen redovisade ärenden av inkomna sjunkit till 3,9 procent vilket innebär att City har en tydligt sämre situation än 2008. Samtidigt stiger ärendebalansen. En delförklaring kan vara att inflödet av ärenden under 2011 är högt under de första åtta månaderna, dryga 6 100, och därmed endast 1 800 färre än helåret 2010. Det understryker å andra sidan behovet av att vidta omedelbara åtgärder för att förbättra utredningsläget och på ett sådant sätt att det är fortsatt tryggt för framtiden.

Polismästardistrikt Norrort – bedrägerirotel Nord

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	5 819	7 714	32,6 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	718	292	-59,3 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	251	151	-39,8 %
Öppna ärenden totalt	4 367	838	-80,8 %
Ärenden redov. till åkl	358	1 219	240,5 %
Andel redovisade av inkomna	6,2 %	15,8 %	156,9 %

Bedrägerirotel Nord har mellan 2008 och 2010 haft en markant ökning av inkomna ärenden och samtidigt förmått att kraftigt öka redovisningstakten till åklagare. Även andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna har ökat kraftigt och de 15,8 procentenheter som noterades vid årsslutet 2010 är vid en nationell jämförelse över riksgenomsnittet för polismyndigheterna. Bedrägerirotel Nord visar under dessa två år en mycket god utveckling och är vid utgången av 2010 den bedrägerirotel i polismyndigheten som har det bästa resultatet.

Verksamhetsuppföljningen till och med augusti 2011 visar dock en dramatiskt försämrade situation och andelen till åklagare redovisade ärenden av inkomna ligger på 4,3 procent. Detta är inte enbart mycket lågt vid en nationell jämförelse utan är också avsevärt sämre än 2008. I likhet med vad som är sagt för City är ärendeinflödet högt och polismästardistriktet måste vidta omedelbara åtgärder för att förbättra det oacceptabla utredningsläget och på ett sådant sätt att det är fortsatt tryggt för framtiden.

Balansläget har mellan 2008 och 2010 förbättrats väsentligt, dock inte i samma omfattning som i övriga polismästardistrikt i myndigheten, när det gäller ärenden äldre än tolv månader. Det förefaller något motsägelsefullt att balansen inte nämnvärt ökat under 2011 trots den försämrade produktionen. För de ärenden som är yngre än sex månader har till och med en viss förbättring skett. Den förklaring inspektionsgruppen kan se är att antalet ärenden som skrivits av har varit högt.

Polismästardistrikt Södertörn – bedrägerirotel Syd

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	4 985	8 596	72,4 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	1862	533	-71,4 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	1 125	187	-83,4 %
Öppna ärenden totalt	3 433	1 524	-55,6 %
Ärenden redov. till åkl	584	1 157	98,1 %
Andel redovisade av inkomna	11,7 %	13,5 %	14,9 %

Ärendeinflödet till bedrägerirotel Syd har ökat dramatiskt mellan 2008 och 2010. Redovisningstakten till åklagare har dessbättre samtidigt en utveckling som medfört att andelen till åklagare redovisade ärenden ligger över riksgenomsnittet för polismyndigheterna vid utgången av 2010. Därmed har bedrägeriroteln en klart förbättrad situation jämfört med vad som kunde noteras vid inspektionen 2008–09. Under de första två tertialen 2011 har andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna minskat men endast marginellt. Ärendeinflödet är fortsatt högt. Bedrägerirotel Syd avviker positivt i förhållande till övriga två rotlar i myndigheten och visar ett utfall på 12,4 procent och därmed i nivå med genomsnittet för landets polismyndigheter.

Antalet öppna ärenden totalt har minskat väsentligt mellan 2008 och 2010, vilket i sig är positivt, men bedrägerirotel Syd ligger ändå inte i nivå med övriga två bedrägerirotlar i myndigheten. Balansen av äldre ärenden har minskat i samma omfattning som i övriga två polismästardistrikt. Utfallet efter augusti månad 2011 visar att ärendebalansen fortsätter att gå ner och att det gäller för såväl nyare som äldre ärenden.

Polismyndigheten i Västmanlands län

Ur inspektionsrapporten 2009

Produktionen av ärenden är vid en nationell jämförelse på en väl hävdad nivå med låga balanser.

Samtliga bedrägerier samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0901–0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060–5062.

Västmanland

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	2 333	2 857	22,5 %
Inkomna ärenden	1 902	2 344	23,2 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	162	128	–21,0 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	84	56	–33,3 %
Öppna ärenden totalt	418	403	–3,6 %
Ärenden redov. till åkl	502	266	–47,0 %
Andel redovisade av inkomna	26,4 %	11,3 %	–57,0 %

Inflödet av ärenden har ökat markant mellan 2008 och 2010. Redovisningen av ärenden till åklagare har däremot minskat betydligt. Detta har lett till att andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna har minskat kraftigt.

Vid förra inspektionstillfället låg Västmanlands län vid en nationell jämförelse på en hög nivå, men har vid utgången av 2010 en produktion som ligger något under genomsnittet för polismyndigheterna. Efter de första åtta månaderna 2011 är situationen jämfört med 2010 oförändrad.

Antalet öppna ärenden har minskat något. Öppna äldre ärenden har minskat i större omfattning. Utfallet för de första åtta månaderna 2011 visar marginella förändringar med en viss uppgång av de äldsta ärendena jämfört med 2010.

4 Brott mot försäkringskassan

Samverkansfrågor

Ur inspektionsrapporten

Särskilt utsedda handläggare fanns utsedda vid två av de granskade storstadsenheterna samt i Västmanland.

Gemensam utbildning och gemensamma träffar har i varierande grad genomförts i samtliga granskade enheter.

Vid tidpunkten för förra inspektionen befann sig polisen, åklagarväsendet och Försäkringskassan i ett etableringsskede när det gäller samverkan enligt den s.k. Västmanlandsmodellen. Till grund för samverkan låg en överenskommelse⁷ mellan de berörda parterna som bland annat innebar att man skulle genomföra gemensamma utbildningar och ha återkommande och regelbundna samverkansmöten. För polisen och åklagarväsendet rekommenderades att särskilda utredare och förundersökningsledare skulle finnas för bidragsbrott.

Sedan överenskommelsen ingicks har förändringar skett bland annat genom att förundersökningsledningen flyttats från åklagare till polis. De kontrollenheter som vid tidpunkten fanns vid Försäkringskassan i varje län är efter organisatoriska förändringar samlade till tio enheter på nio orter (två i Stockholm). Samtliga storstadsenheter som var föremål för granskning vid förra inspektionen har kontrollenheter på sin hemort.

Det framgångskoncept som gällde för de ursprungliga tankarna kring samverkan har påverkats till följd av förändringarna. Det har medfört nödvändiga modifieringar, men betydelsen av samverkan är en fortsatt framgångsfaktor.

För övriga bidragsbrott, t.ex. mot kommunernas socialtjänst, har det betydelse att polisen är en tydlig och kompetent samverkanspart. De möjligheter Västmanlandsmodellen erbjuder ska tas tillvara inom hela området bidragsbrott.

Denna uppföljande inspektion begränsas – liksom den tidigare inspektionen – till brott mot Försäkringskassan.

Enkätsvaren från storstadsmyndigheterna visar ingen enhetlig bild av samverkan mellan polisen, Försäk-

ringskassan och åklagarkamrarna. Redovisningen ger intryck av att de förhållanden som gällde vid inspektionsbesöken hösten 2008 i huvudsak allttjämt råder. I några polisområden/polismästardistrikt har polisen en utvecklad samverkan med i första hand Försäkringskassan. Särskilt avdelade utredare förekommer vid några av storstadsenheterna.

När det gäller de 17 övriga polismyndigheterna uppger elva att de har en samverkan genom regelbundna träffar, ofta 1–2 gånger årligen, och i första hand med Försäkringskassan. Övriga myndigheter har avvecklat de regelbundna samverkansmötena. Ett par myndigheter, däribland Västmanland, anger att Försäkringskassans förändrade organisation medfört att dess beredning av ärenden om bidragsbrott numera sker på ort utanför länet vilket har medfört praktiska svårigheter för sammankomster. Däremot anger bland andra Uppsala och Västmanland att samverkan med kommunala bidragslämnare har förbättrats.

Uppsala län uppger att myndigheten inbjudit handläggare från Försäkringskassan och socialförvaltningen i syfte att dessa ska få en inblick i polisens handläggningsrutiner. Det har medfört att ekorteln, som utreder bidragsbrotten, numera får ett bra underlag för sina utredningar och att anmälningar sker i ärenden som kan leda till lagföring. Detta exempel på förändring ligger i linje med vad inspektionsgruppen rekommenderade i rapporten 2009 och som då förekom i Västerås kommun i Västmanland.

Myndigheterna redovisar en splittrad bild när det gäller frågan om särskilt avdelade utredare för bidragsbrott. I några fall har sådana tidigare funnits men avvecklats medan man i andra har bibehållit och till och med utvecklat modellen med särskilda handläggare. Skäl som anförs i de fall modellen avvecklats är den låga arbetsbelastning som bidragsbrotten utgör. Skäl som förs fram bland dem som bibehållit särskilda utredare är att dessa besitter en hög kompetens. Jämtland redovisar att myndigheten rekryterat civila utredare som tidigare varit handläggare vid Försäkringskassan. Det har inneburit dels att utredarna besitter hög kompetens på området och dels att de bidragit till en fördjupad samverkan med kassan. Sådana erfarenheter finns också vid andra polismyndigheter.

⁷ Gemensam handlingsplan för att bekämpa bidragsbrott (RPS-POA-423-3430/07)

Produktion och ärendebalanser

Ur inspektionsrapporten 2009

Antalet till polisen inkomna ärenden från Försäkringskassan minskade mellan 2007 och 2008. Endast tre av de granskade enheterna förmådde trots detta att sänka ärendebalansen.

Samtliga polismyndigheter

Bedrägeri samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0927, 5060–5062.

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	7 639	3 945	–48,4 %
Inkomna ärenden	2 092	967	–53,8 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	1 134	428	–62,3 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	664	232	–65,1 %
Öppna ärenden totalt	1 726	787	–54,4 %
Ärenden redov. till åkl	989	490	–50,5 %
Andel redovisade av inkomna	47,3 %	50,7 %	7,2 %

Antalet anmälda brott och inkomna ärenden har nästintill halverats mellan 2008 och 2010 och därmed har den minskning som kunde iakttas 2008 fortsatt. Redovisningen av ärenden till åklagare har antalsmässigt samma utveckling, medan förändringen när det gäller andelen redovisade ärenden relaterad till inkomna är liten.

Det minskade inflödet har i väsentlig utsträckning sin grund i Försäkringskassans förändrade syn på vilka ärenden som ska föranleda polisanmälan. Betydligt färre ärenden föranleder numera en anmälan om brott. Det har medfört dels att en högre andel av anmälningarna innefattar straffbar gärning och dels att ärendena generellt sett är bättre beredda. För polisens vidkommande borde den förändrade situationen ha möjliggjort ett förbättrat utredningsläge och därmed en tydlig ökning av andelen redovisade ärenden till åklagare av de som anmäls. Det är anmärkningsvärt att den möjligheten till ett förbättrat resultat inte har tagits tillvara.

Det ska dock framhållas som en positiv förändring att balansläget är väsentligt bättre än tidigare. Antalet öppna ärenden har mer än halverats och antalet äldre öppna ärenden har minskat i ännu större omfattning.

Storstadsmyndigheterna

Polismyndigheten i Skåne

Bedrägeri samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0927, 5060–5062.

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	698	318	–54,4 %
Inkomna ärenden	243	54	–77,8 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	63	30	–52,4 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	22	20	–9,1 %
Öppna ärenden totalt	132	50	–62,1 %
Ärenden redov. till åkl	73	40	–45,2 %
Andel redovisade av inkomna	30,0 %	74,1 %	146,6 %

Myndigheten har en positiv utveckling när det gäller brott mot Försäkringskassan. Inflödet av ärenden har kraftigt minskat. Till följd av detta har andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna ökat trots att betydligt färre ärenden redovisats jämfört med 2008. Vid en bedömning av utvecklingen i procent ska beaktas att det är låga tal som ligger till grund för beräkningen.

Antalet öppna ärenden har minskat kraftigt och minskningen avser i första hand färskas ärenden. Inspektionsgruppen är medveten om att hinder som polisen inte kan påverka kan föranleda ett antal äldre öppna ärenden. Sådana hinder kan vara att den som är föremål för anmälan inte kan anträffas, att bidragsbrottsärendet är utredningsmässigt kopplat till annan pågående förundersökning eller till utredning i annan myndighet än polisen. Inspektionsgruppen noterar att antalet ändå är lågt. Det senare förhållandet ger förutsättningar att nu och i framtiden arbeta med färskas ärenden.

Polisområde Malmö (POMA)

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	29	20	–31,0 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	22	23	4,5 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	11	17	54,5 %
Öppna ärenden totalt	30	32	6,7 %
Ärenden redov. till åkl	15	5	–66,7 %
Andel redovisade av inkomna	51,7 %	25,0 %	–51,7 %

Liksom i myndigheten totalt har ärendeinflödet procentuellt tydligt minskat inom POMA, men talen är låga. Antalet ärenden redovisade till åklagare är påfallande lågt. Med små medel torde det antalet kunna öka samtidigt som antalet äldre ärenden reduceras.

Polismyndigheten i Västra Götaland

**Bedrägeri samt bidragsbrott mot Försäkringskassan.
Brottskoder: 0927, 5060–5062.**

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	385	368	–4,4 %
Inkomna ärenden	120	164	36,7 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	120	96	–20,0 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	98	37	–62,2 %
Öppna ärenden totalt	162	173	6,8 %
Ärenden redov. till åkl	114	44	–61,4 %
Andel redovisade av inkomna	95,0 %	26,8 %	–71,8 %

Liksom i Skåne är talen såväl vad gäller inflöde, utredningsresultat som ärendebalans låga. Det kan ändå noteras att ärendeinflödet till myndigheten har ökat något vilket avviker från utvecklingen nationellt sett där genomsnittet för samtliga polismyndigheter visar en tydlig minskning.

Antalet till åklagare redovisade ärenden har däremot minskat markant och därmed andelen redovisade ärenden av inkomna.

Positivt är att antalet öppna ärenden som är äldre än 12 månader är väsentligt lägre vid utgången av 2010 än det var vid motsvarande tidpunkt 2008. Det totala antalet öppna ärenden ligger på en i stort sett oförändrad nivå. Det som anförts ovan beträffande reduktion av ärendebalansen i Skåne är giltigt även i Västra Götaland.

Polisområde Storgöteborg

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	45	90	100,0 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	96	69	–28,1 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	85	26	–69,4 %
Öppna ärenden totalt	120	110	–8,3 %
Ärenden redov. till åkl	45	18	–60,0 %
Andel redovisade av inkomna	100,0 %	20,0 %	–80,0 %

Inflödet av ärenden i PO 1 har fördubblats i antal samtidigt som redovisningstakten har sjunkit till mycket låga 18 ärenden för hela år 2010. Det ger en negativ utveckling av andelen redovisade ärenden till åklagare. Polisområdet hade i jämförelse med övriga granskade storstadsenheter en hög andel redovisade ärenden 2008. Den har dramatiskt minskat, vilket myndigheten måste uppmärksamma. Inom polisområdet fanns vid tidpunkten för inspektionen 2008 en särskild utredningsgrupp för bidragsbrott som visade goda resultat och som inspektionsgruppen fann skäl att lyfta fram som ett gott exempel. Som framgår av avsnitt 3, *Storstadsmyndigheterna, Polismyndigheten i Västra Götaland*, har polisområdet numera en särskild bedrägerisektion.

Antalet öppna ärenden har minskat något. Öppna äldre ärenden har minskat varav de som är äldre än 12 månader med nära 70 procent.

Här finns återigen skäl att påminna om att låga tal kan ge höga procentuella skillnader i utveckling.

Polismyndigheten i Stockholms län

**Bedrägeri samt bidragsbrott mot Försäkringskassan.
Brottskoder: 0927, 5060–5062.**

Polismyndigheten totalt

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	1 671	437	–73,8 %
Inkomna ärenden	744	288	–61,3 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	552	51	–90,8 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	370	31	–91,6 %
Öppna ärenden totalt	758	146	–80,7 %
Ärenden redov. till åkl	273	110	–59,7 %
Andel redovisade av inkomna	36,7 %	38,2 %	4,1 %

Inflödet av ärenden har minskat kraftigt och mer än genomsnittet för landets polismyndigheter. Redovisning av ärenden till åklagare har minskat i nästan samma omfattning, vilket medfört att andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna är nästintill oförändrad.

Balansläget har förbättrats avsevärt totalt sett, men framförallt när det gäller äldre ärenden.

Granskningsgruppen vill här nämna att någon granskning av utfallet för de två första tertialen inte har skett för brott mot Försäkringskassan, men att utfallet för bedrägeribrott inklusive bidragsbrott mot Försäkringskassan har en negativ utveckling under denna period.

Polismästardistrikt

Polismästardistrikt City – bedrägerirotel City

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	63	29	-54,0 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	149	1	-99,3 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	116	1	-99,1 %
Öppna ärenden totalt	163	9	-94,5 %
Ärenden redov. till åkl	17	6	-64,7 %
Andel redovisade av inkomna	27,0 %	20,7 %	-23,3 %

Polismästardistrikt Norrort – bedrägerirotel Nord

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	357	127	-64,4 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	104	30	-71,2 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	45	18	-60,0 %
Öppna ärenden totalt	179	74	-58,7 %
Ärenden redov. till åkl	65	40	-38,5 %
Andel redovisade av inkomna	18,2 %	31,5 %	73,0 %

Polismästardistrikt Södertörn – bedrägerirotel Syd

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Inkomna ärenden	312	127	-59,3 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	245	18	-92,7 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	157	12	-92,4 %
Öppna ärenden totalt	360	61	-83,1 %
Ärenden redov. till åkl	99	56	-43,4 %
Andel redovisade av inkomna	31,7 %	44,1 %	39,0 %

Den stora minskning av inkomna ärenden som skett i myndigheten har gällt för samtliga tre bedrägerirotlar. De låga talen gör att procentuella beräkningar inte ger någon god bild av produktiviteten. Det är att notera att bedrägerirotlarna Nord och Syd har ett i huvudsak likvärdigt resultat och att det har förbättrats markant. City har en mycket låg arbetsbelastning för ärendegruppen, vilket bland annat avspeglas i att City trots att enstaka utredningar redovisats till åklagare ändå har en mycket låg ärendebalans.

Det är positivt att samtliga tre polismästardistrikt mellan 2008 och 2010 har minskat sin ärendebalans till en låg nivå.

Polismyndigheten i Västmanlands län

Bedrägeri samt bidragsbrott mot Försäkringskassan.
Brottskoder: 0927, 5060–5062.

År	2008	2010	Utveckl. 08–10
Anmälda brott	96	81	-15,6 %
Inkomna ärenden	41	31	-24,4 %
Öppna ärenden äldre än 6 mån	8	6	-25,0 %
Öppna ärenden äldre än 12 mån	4	0	-100,0 %
Öppna ärenden totalt	23	17	-26,1 %
Ärenden redov. till åkl	49	19	-61,2 %
Andel redovisade av inkomna	119,5 %	61,3 %	-48,7 %

Inflödet har minskat betydligt och redovisningen av ärenden till åklagare än mer. Andelen redovisade ärenden till åklagare av inkomna ligger ändå högt. Myndigheten har en mycket låg ärendebalans och det är värt att notera att inget öppet ärende är ett år eller äldre.

5 Utvecklingen i övriga polismyndigheter

Detta avsnitt visar utvecklingen mellan 2008 och 2010 för samtliga bedrägeribrott och där bidragsbrotten mot Försäkringskassan är inkluderade.

För att bedöma utvecklingen i övriga polismyndigheter har genomsnittsvärdena för samtliga polismyndigheter använts som utgångspunkt. Det betyder inte att dessa värden är riktvärden för en bra verksamhet. Däremot visar värdena de enskilda myndigheternas utveckling av hanteringen av bedrägeriutredningar i förhållande till genomsnittet i landet.⁸

Vid jämförelser som avser en begränsad period kan skillnader i enstaka myndigheter förekomma som inte har relevans över tid. Sådana förhållanden måste beaktas vid läsningen av statistiktabeln. En polismyndighet, för att ta ett exempel, har under ett av åren redovisat en förundersökning innehållande ett stort antal ärenden vilket har haft stor inverkan på statistiken. En annan myndighet har haft ett onormalt stort inflöde av fakturabedrägerier, vilket lett till kraftig ökning av antalet öppna ärenden och att andelen ärenden redovisade till åklagare av inkomna minskat.

Samtliga bedrägerier samt bidragsbrott mot Försäkringskassan. Brottskoder: 0901–0913, 0922, 0927, 0929, 0932, och 5060–5062.

Myndighet	Inkomna ärenden	Öppna ärenden	Redovisade åklagare	Andel redovis.
Samtliga myndh.	17,2 %	-34,1 %	31,6 %	12,3 %
Blekinge	41,0 %	34,7 %	57,4 %	11,6 %
Dalarna	16,6 %	-23,5 %	13,4 %	-2,7 %
Gotland	49,6 %	97,1 %	0,0 %	-33,1 %
Gävleborg	83,5 %	187,4 %	28,6 %	-29,9 %
Halland	-15,3 %	-16,5 %	59,5 %	88,4 %
Jämtland	49,9 %	-42,6 %	53,0 %	2,1 %
Jönköping	26,9 %	-23,5 %	64,6 %	29,7 %
Kalmar	23,5 %	-64,5 %	485,2 %	373,7 %
Kronoberg	26,9 %	27,0 %	-30,1 %	-44,9 %
Norrboten	24,3 %	23,3 %	3,9 %	-16,5 %
Södermanland	20,9 %	-22,1 %	-19,5 %	-33,4 %
Uppsala	8,7 %	-36,2 %	-8,1 %	-15,4 %
Värmland	34,6 %	-25,1 %	6,1 %	-21,1 %
Västerbotten	28,2 %	22,6 %	-5,8 %	-26,5 %
Västernorrland	-3,3 %	6,2 %	-54,2 %	-52,7 %
Örebro	17,9 %	-1,2 %	68,9 %	43,3 %
Östergötland	6,3 %	-30,8 %	46,3 %	37,7 %

⁸ Redovisningen anger enbart förändringen i procent mellan 2008 och 2010 och alltså inte andelen redovisade i förhållande till inkomna respektive år.

Utfallet visar att inflödet av ärenden överlag ökat och att produktiviteten generellt sett tydligt förbättrats under tvåårsperioden samt att antalet öppna ärenden är markant färre 2010 jämfört med 2008. Noterbart är att utvecklingen väsentligt skiljer sig åt mellan myndigheterna. I första hand gäller detta andelen till åklagare redovisade ärenden av inkomna och ärendebalansen. Det visar att utvecklingspotentialen i flera myndigheter är betydande.

Av de 17 här upptagna polismyndigheterna har 15 haft ett ökat inflöde av ärenden 2010 jämfört med 2008. Tolv av dessa har ökat mer än genomsnittet för landets samtliga myndigheter. Två myndigheter har haft ett lägre inflöde.

Flertalet myndigheter har ökat antalet redovisade ärenden till åklagare varav sju mer än genomsnittet för landet. Sju myndigheter har ökat andelen ärenden redovisade till åklagare av inkomna medan de övriga myndigheter har minskat andelen.

Drygt hälften av myndigheterna har minskat antalet öppna ärenden och de övriga har ett ökat antal.

6 Resultatuppföljning

Ur inspektionsrapporten 2009

Inspektionsgruppen ser anledning att lyfta fram vikten av att myndigheterna genomför resultatdialoger vid minst ett tillfälle per tertial. Nämnda periodicitet överensstämmer med den mer genomgripande uppföljning som förekommer på nationell nivå.

Vidare finns skäl att framhålla vikten av att fullfölja utvecklandet av en resultatuppföljning på individnivå som i någon, men ofta mycket blygsam, utsträckning förekommer vid de granskade myndigheterna.

I uppföljningen av inspektionen har Rikspolisstyrelsen i sin enkät efterfrågat på vilket sätt och med vilken frekvens polismyndigheterna gör sin resultatuppföljning. I en kompletterande fråga önskar styrelsen svar på vilka bevakningsrutiner som finns för att undvika långa tider av passivitet i ett ärende.

Storstadsmyndigheterna

Polismyndigheten i Skåne

Polismyndigheten redovisar i sitt enkätsvar att funktionen taktisk ledning har ett övergripande ansvar för myndighetens resultatuppföljning. Varje månad sker en resultatdialog på myndighetsnivå. Systemet VSS medger en möjlighet för samtliga arbetsledare att dagligen följa upp resultaten. Myndigheten tillämpar individuell uppföljning. Några kompletterande rutiner för att särskilt uppmärksamma äldre ärenden tillämpas inte utan det är varje arbetsledares ansvar med stöd av VSS.

Inspektionsgruppen noterar att polismyndigheten uppger att individuell uppföljning har införts sedan förra inspektionen. En sådan ger ökade förutsättningar för en mer rättssäker handläggning och för att uppföljningen ska vara ett stöd i strävan att utveckla en resultatkultur. I övrigt synes de rutiner som tillämpades vid förra inspektionen alltså gälla.

Polismyndigheten i Västra Götaland

Polismyndigheten uppger i sitt enkätsvar att uppföljning sker månadsvis genom VUP för både myndigheten som helhet och för polisområden och enheter. Individuell uppföljning förekommer inte. Några kompletterande rutiner för att bevaka äldre ärenden finns inte. Det är ett ansvar för arbetsledare/förundersökningsledare.

Inspektionsgruppen uppfattar det som att ingen förändring har skett sedan förra inspektionstillfället. Myndigheten bör införa individuell uppföljning som ett led i att utveckla en resultatkultur.

Polismyndigheten i Stockholms län

Polismyndigheten uppger i sitt enkätsvar att samtliga tre bedrägerirotlar har uppföljning månadsvis avseende det totala resultatet och individuellt var sjätte vecka.

Beträffande bevakningsrutinerna för äldre öppna ärenden har bedrägerirotlarna valt olika tillvägagångssätt.

I bedrägerirotel City följer rotelchefen upp ärenden äldre än sex månader med samtliga förundersökningsledare varje månad. I den individuella uppföljningen läggs också fokus på dessa ärenden.

I bedrägerirotel Nord sker en ärendeinventering varje halvår. I den individuella uppföljningen sker samtal mellan arbetsledare och handläggare om äldre ärenden och därvid dokumenteras skälen till att ett ärende inte har redovisats.

Bedrägerirotel Syd har ingen särskild rutin för äldre ärenden utan hänvisar till sin uppföljning varje månad respektive var sjätte vecka, den senare som en individuell uppföljning.

Inspektionsgruppen noterar att rutinerna för i första hand den individuella uppföljningen och ärendebevakningen har förbättrats. En tillämpning av dessa rutiner ger ökade förutsättningar för en mer rättssäker handläggning och för att uppföljningen ska vara ett stöd i strävan att utveckla en resultatkultur.

Övriga polismyndigheter

Samtliga myndigheter uppger i sina enkätsvar att de har fastlagda rutiner för sin resultatuppföljning. I flertalet fall sker sådan en gång per månad med stöd av VUP. Knappt hälften av myndigheterna nämner att de genomför någon form av resultatdialoger där frekvensen varierar mellan varje månad och en gång per halvår. I vissa av de svar som övriga myndigheter har avgivit kan man utläsa att uppföljningen också har en muntlig dialog.

De flesta myndigheterna har individuell uppföljning och även denna har en varierande periodicitet och utformning myndigheterna emellan. Generellt sett sker individuell uppföljning med glesare intervall än myndighets/enhetsuppföljning, men i några myndighe-

ter så ofta som en gång per månad. Det senare uppger Blekinge, Halland, Dalarna, Jämtland, Kronoberg, Västmanland och Östergötland. Örebro genomför individuell planering och uppföljning varannan vecka.

De inbördes skillnader inspektionsgruppen kunnat notera i storstadsmyndigheterna när det gäller kompletterande rutiner för äldre ärenden återspeglas i övriga polismyndigheter. Vissa anser att det är angeläget att i särskild ordning uppmärksamma om aktiva åtgärder vidtas i de äldre öppna ärendena medan andra bedömer att den gängse uppföljningen kan säkerställa att ärendebalansen är uppmärksammas i tillräcklig utsträckning. I Södermanland, exempelvis,

ska samtliga utredningschefer varje tertiäl gå igenom samtliga balanslagda ärenden och rapportera utfallet till processledaren för utredning och lagföring. Jämtland och Östergötland har i tjänsteföreskrift reglerat ansvarsförhållanden och bevakningsrutiner i utredningsärenden. Jönköping och Västmanland har särskilda listor för ärendebevakning.

Inspektionsgruppen vill framhålla vikten av regelbunden uppföljning av verksamheten och att utvecklandet av en resultatkultur gynnas av att myndigheterna genomför dialoger såväl på ledningsnivå som på individnivå.

7 Ett kvalitetsmått

Statistiken är hämtad från Åklagarmyndighetens system CÅBRA och rör redovisade brottsmisstankar per åklagarkammare under 2010. I de fall som ett polisdistrikt omfattar mer än en åklagarkammare är dessa sammanräknade. Gotlands värden ingår i uppgiften för Stockholms län eftersom de inte har kunnat skiljas ut. De internationella åklagarkamrarna är exkluderade.

Samtliga ärenden

Myndighet	Antal positiva åtalsbeslut ⁹	Andel positiva åtalsbeslut ¹⁰	Antal åtalsunderlåtelse ¹¹
Blekinge	279	53 %	46
Dalarna	535	41 %	17
Gävleborg	652	46 %	8
Halland	1271	77 %	25
Jämtland	518	70 %	6
Jönköping	512	53 %	78
Kalmar	163	39 %	11
Kronoberg	271	54 %	9
Norrbottnen	112	35 %	13
Skåne	3292	47 %	237
Stockholm	5063	53 %	530
Södermanland	281	44 %	12
Uppsala	908	51 %	94
Värmland	394	38 %	81
Västerbotten	211	50 %	20
Västernorrland	266	50 %	22
Västmanland	275	34 %	23
Västra Götaland	3288	52 %	344
Örebro	396	39 %	25
Östergötland	1350	58 %	57

Polisledda ärenden

Myndighet	Antal positiva åtalsbeslut	Andel positiva åtalsbeslut	Antal åtalsunderlåtelse
Blekinge	121	91 %	9
Dalarna	253	67 %	11
Gävleborg	138	81 %	4
Halland	62	61 %	7
Jämtland	59	57 %	2
Jönköping	283	75 %	41
Kalmar	42	49 %	2
Kronoberg	16	33 %	1
Norrbottnen	45	79 %	10
Skåne	1192	86 %	68
Stockholm	1378	71 %	224
Södermanland	101	57 %	9
Uppsala	311	88 %	7
Värmland	192	77 %	34
Västerbotten	126	75 %	14
Västernorrland	37	62 %	5
Västmanland	159	56 %	19
Västra Götaland	1375	85 %	257
Örebro	256	59 %	23
Östergötland	384	81 %	18

De förundersökningar som har redovisats till åklagare har i mycket hög utsträckning skrivits av. Elva polismyndigheter når nivån att hälften eller fler av brottsmisstankarna leder till positiva åtalsbeslut, bland dessa återfinns två av storstadsmyndigheterna. Två polismyndigheter – Hallands och Jämtlands län – har en hög andel men det finns myndigheter där endast omkring en tredjedel av de redovisade misstankarna leder till positiva åtalsbeslut.

Noterbart är också att andelen åtalsunderlåtelser i några län är påfallande hög.

Vidare finns skäl att notera att det endast är i tre polismyndigheter som de polisledda ärendena har lägre andel positiva åtalsbeslut än de åklagarledda.

Det som framkommit kan, enligt inspektionsgruppens uppfattning, vara ett värdefullt underlag i de dialoger på ledningsnivå som återkommande ska äga rum mellan respektive polismyndighet och åklagarkammare inom ramen för samverkan mot mängdbrott.

⁹ Avser åtal, strafföreläggande och åtalsunderlåtelse.

¹⁰ Avser hur stor andel de positiva åtalsbesluten utgör av det totala antalet beslut, dvs. av summan avskrivningar och åtalsbeslut.

¹¹ Exklusive de fall där lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare är tillämplig.

Rikspolisstyrelsen

www.polisen.se
Ring 114 14 till Polisen